

Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:

„Multidimensionālā seksuālā Es koncepcijas aptauja” (MSEKA), (Snell, 2001) adaptēja Liepa, S., Pakse, I., 2023.

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:

The Multidimensional Sexual Self-Concept Questionnaire, MSSCQ, Snell, 2001

3. Instrumenta vispārīgs raksturojums (ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

1995. gadā, balstoties uz visu iepriekš izveidoto instrumentu un pētījumu datiem, tiek izveidota Multidimensionālā seksuālā Es koncepcijas aptauja (MSSCQ), kas veidota kā objektīvs pašnovērtējuma instruments, kurš kopumā novērtē 20 seksuālā Es koncepcijas aspektus, izmantojot piecu punktu Likerta skalu, katru pantu atzīmējot no “0” – “vispār nav raksturīgi man”, līdz “4” – “ļoti raksturīgi man”.

Instrumenta novērtē 20 dažādus seksuālā Es koncepcijas aspektus:

- 1) Seksuālo trauksmi (*sexual-anxiety*);
- 2) seksuālo pašefektivāti (*sexual self-efficacy*);
- 3) seksuālo pašapziņu (*sexual self-consciousness*);
- 4) motivāciju izvairīties no riskantām seksuālām aktivitātēm (*motivation to avoid risky sex*);
- 5) veiksmīgu sagādīšanos kā (ārējo) seksuālās kontroles lokusu (*chance/luck sexual control*);
- 6) seksuālo apsēstību (*sexual-preoccupation*);
- 7) seksuāli pašpārliecinātu rīcību (*sexual self-assertiveness*);
- 8) seksuālo optimismu (*sexual-optimism*);
- 9) sevis vainošanu seksuālajās problēmās (*sexual problem self-blame*);
- 10) seksuālo pašmonitoringu (*sexual self-monitoring*);
- 11) seksuālo motivāciju (*sexual-motivation*);
- 12) seksuālo problēmu pārvaldīšanu pašam (*sexual problem self-management*);
- 13) seksuālo pašnovērtējumu (*sexual self-esteem*);
- 14) seksuālo apmierinājumu (*sexual-satisfaction*);
- 15) seksuālo kontroli no ietekmīgo citu puses (*powerful-other sexual control*);
- 16) seksuālās pašshēmas (*sexual self-schema*);
- 17) seksuālās bailes/aizturi (*sexual fear/apprehension*);
- 18) izvairīšanos no seksuālām problēmām (*sexual problem self-prevention*);
- 19) seksuālo depresiju (*sexual-depression*);
- 20) seksuālo paškontroli (*personal-sexual-control*) (Snell, 2001).

Oriģinālā Multidimensionālā seksuālā Es koncepcijas aptauja ir veidota ar mērķi radīt visaptverošu novērtēšanas instrumentu, kas veicinātu seksuālā Es koncepcijas daudzo komponentu un dimensiju izpēti. Tās autors ir Dienvidaustrumu Misūri štata universitātes (Southeast Missouri State University) psiholoģijas departamenta profesors Ph. D. Viljams E. Snells

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Latviskotā versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā, taču mūsu rīcībā nav informācijas par instrumenta izmantošanas nosacījumiem, tādēļ lūdzam vērsties pie oriģināla autora/-iem ar lūgumu izmantot latviski adaptēto instrumentu sava darba vajadzībām un vienoties par nosacījumiem.

Rakstiski saņemtā atļauja ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai (skat. reģistra web). Pēc tam, balstoties uz no oriģināla autora saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

Lūdzam salīdzināt izsniegto aptauju ar oriģināla aptauju, jo anketa iegūta no adaptācijas autores darba, un, iespējams, konkrētajai aptaujai pētījuma anketā pievienoti vēl citi instrumenti un/vai jautājumi, vai arī veikti citi iespējami pārveidojumi, tāpat iespējama pantu (jautājumu) skaita nesakrītība vai neatbilstība, vai jebkuras citas izmaiņas.

5. Pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Iekšējās saskaņotības pārbaude liecina, ka gandrīz visu apakšskalu iekšējās saskaņotības rādītāji ir pietiekami augsti. Iegūtie Kronbaha alfas koeficienti 20 MSEKA skalām norāda uz labu un izcilu ticamību divpadsmit skalām, piecām skalām – pieņemamu ticamību un apšaubāma ticamība trīs skalām:

- seksuālās trauksmes skala (0,88);
- seksuālās pašefektivitātes skala (0,87);
- motivācijas izvairīties no riskantām seksuālām aktivitātēm skala (0,79);
- veiksmīgas sagādīšanās kā (ārējā) seksuālās kontroles lokusa skala (0,77);
- seksuālās apsēstības skala (0,95);
- seksuāli pašpārlicinātas rīcības skala (0,81);
- sevis vainošanas seksuālajās problēmās skala (0,84);
- seksuālās motivācijas skala (0,90);
- seksuālo problēmu pārvaldīšanas pašam skala (0,72);
- seksuālā pašnovērtējuma skala (0,89);
- seksuālā apmierinājuma skala (0,91);
- seksuālās kontroles no ietekmīgo citu puses skala (0,81);
- seksuālo pašshēmu skala (0,84);
- seksuālo baiļu un aiztures skala (0,86);
- izvairīšanās no seksuālām problēmām skala (0,76);
- seksuālās depresijas skala (0,88);
- seksuālās paškontroles skala (0,73)
- seksuālās pašapziņas skala (0,52);
- seksuālā optimisma skala (0,67);
- seksuālā pašmonitoringa skala (0,65).

Attiecībā uz pēdējām trim skalām būtu jāveic sīkāka izpēte par pētāmo aspektu izpratni Latvijas kultūrvīdē, kā arī, balstoties uz to teorētisko pamatojumu, jāveic izmaiņas pantu formulējumos.

Informācija sagatavota RSU Psiholoģijas laboratorijā.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>